

F O M E N T

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO
PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 273

Reus, dijous 12 de Desembre de 1918

PREUS DE SOCRIPCIO
REUS. Ptes: 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre.
Estranger. 9'—
Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetas.	Pessetas
Classe Extra, blanc. Quintà (4'6 kgs) a	53'50.	Arroba 13'40
" Superior " " "	51'50	" 12'90
" Primera " " "	48'50	" 12'15
" Segona vert. " " "	42'—	" 10'50
" Tercera " " "	40'50	" 10'15
" Corrent " " "	35'50	" 8'90

FRANC FÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CIVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus Consulta de 3 a 5

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIA DE L'HOSPITAL DE SANTA CREU. EX PREPARADOR ANATOMIC PER OPOSICIO DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA: MATRIU: VIES URINARIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIO DE LES HERNIES

CONSULTA: DE 6 A 8

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, principal. BARCELONA

F. DE P. FORTUNY GULLI

DR. EN MEDICINA I CIRURGIA
EX-INTERN PER OPOSICIO del HOSPITAL CLINIC de BARCELONA

ENFERMETATS INTERNES
Consulta: De 12 a 1 i de 3 a 5

Plassa de Prim, 6.-REUS

La buidor "nacional"

Altre cop han sortit els tòpics de la «unidad nacional»; altre cop se ha sentit aquell crit buid de «viva Español»; altre cop la inconsistència i la nul·litat d'idees, ha sortit a oposar se a la sublimitat d'un ideal. I sortint tota la buidor «nacional», és més que llògic i natural que En Royo tenia d'escriure des de l'«A. B. C.». Cada cop que ha lluit un ideal hi ha hagut un burinot que l'ha voltat. Hem rumiat, sospesat i no ho acabem d'entendre. Ens costava d'averir nos a lo que que dia En Royo, empero donant un tom pel nostre cervell, hem recordat antecedents i hem vist que contra la malaltia d'En Royo no hi val cap poció idealista.

Després de recollir unes paraules d'En Sánchez Toca, diu: «Una cosa es la libertad y otra la soberania», i nosaltres som tots intrigats de com un home pot capir la llibertat sense sobirania. I ens permetem donar-li un consell: cal cridar quan es té raó, pero quan no es tenen ben definits els conceptes, val més callar, que s'hi guanya. Llibertat, senyor Royo, vol dir, al nostre entendre, ésser sobirà d'un mateix, sapiguer com és el jo i guiar lo segons la propia conciencia, i no ésser un gran disciplinat, ni fer segons els altres facin, que ço fora supeditació i no és aquesta la sublimitat d'aquell concepte. Precisament quan el món trontolla per-

que les ansies de llibertat se li sobreixen, no hem de discutir si la llibertat és sobirana; prou convençuts estém de les nostres—i no de altri—idees.

I diu, fent se solidari d'unes paraules d'En Maura: «La sobirania no es pot entregar per la força...» I, oh infeliços de nosaltres!, sòm separatistes!...

«Catalunya ho obtindrà tot, llevat de la propia sobirania del Parlament, que per als demòcrates és *inalienable*». I així recordem tot allò que déiem de la buidor «nacional», tot allò de la nul·litat, comprés en aquestes paraules. Però si el pobre senyor, no ha llegit tant sols les bases—és un a general—, que faria si sapigués quel com més radical que batega en nosaltres? I, senyor, deia un catedràtic nostre: Tota cosa escrita se ha de llegir al menys tres vegades; si a les tres vegades de llegir ho no ho has entés, o ets un ruc o allò és una rucada. I em penso que està en tots nosaltres el ple convenciment de que no és pas veritat la segona de les afirmacions fetes pel nostre oportunistíssim catedràtic.

I ara tindrem una rialla grossa i franca per a aquell catalanòfob de força.

F. VALLESPINOSA SALVAT.

No més hi ha patries d'una sola mena. Espanya no és la nostra patria, sino una agrupació de varies patries. L'Estat espanyol és l'Estat que governa la nostra com les altres patries espanyoles. L'Estat és una entitat artificial, que es fa i es desfà per la voluntat dels homes, mentres la patria és una comunitat natural, necessaria, anterior i superior a la voluntat dels homes que no poden desfer-la ni mudar-la.

E. PRAT DE LA RIBA.

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Negociem els cupons Naval 6 per 100, Palma Mallorca 6 per 100, Barcelona Traction 7 per 100, de venciment 1.º Desembre.

Admetem valor en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix dels cobros dels cupons i abonament en compte del seu producte, donant avís a l'interessat.

Cobro i descompte dels títols amortitzats.

Ens encarreguem de revisar les amortitzacions per mitjà dels cupons que se'ns presentin al cobro, donant avís als interessats cas de sortir los algún títol amortitzat, sense assumir cap responsabilitat per aital servei.

L'entreforc

El debat sobre l'autonomia de Catalunya que va començar ans d'ahir al Congrés, constituirà una fita transcendental en la historia de Espanya. D'aquest debat en depèn, per a Espanya, la seva definitiva constitució. La unitat pregonada per tants, està encara per fer. La unitat espanyola no existiria si dins ella no hi fossin integrats, i amorosament articulats els uns amb els altres, tots els ideals, totes les valors i tots els interessos peninsulars.

Altres debats memorables hi ha hagut al Parlament de Madrid. De alguns d'aquells debats que al seu temps es consideraren i apel·laren patriòtics, en pervingué la desmembració de l'immens imperi colonial d'Espanya. Del debat d'aquesta setmana en depèn quelcom més que la reducció de l'àrea d'influència d'Espanya; en depèn el principi d'aquesta influència, la unitat espiritual que no podria assolir se si no fos ricament complexa.

Espanya, Catalunya, es troben en l'entreforc de la seva historia. Del debat d'aquesta setmana en dependrà que la causa nacionalista pugui o no pugui resoldre's per vies de normalitat. Per aixó aquest

debat és transcendental i ell constituirà una tria irremediabile, definitiva. Més enllà, no seran possibles les rectificacions.

* *

Ço que hauria de preocupar als veritables devots de la unitat d'Espanya és la mediocritat de la immensa majoria dels polítics i de les oligarquies centralistes. A molts d'ells els manca la capacitat política necessaria per heure una visió de conjunt del problema constitucional d'Espanya i per a resoldre'l amb generosa, oportuna i eficaz amplitud. I quasi tots ells els manca el prestigi que aplega al voltant dels homes representatius l'opinió pública. Sense aquest prestigi es fa més difícil la col·laboració de les multituds en la solució del problema autonomista. Es tracta d'una qüestió clara però complexa, d'actualitat però desconcertant per la secular psicologia col·lectiva. Si els polítics centralistes fossin veritables homes representatius d'Espanya o d'un simple segment d'Espanya, usdefruitarien la confiança de l'opinió pública, la qual, per mitjà d'ells, es sentiria associada a la tasca d'elaboració, encara que no fos capida directament pel poble.

A trament aque ls polítics no estan aversats a la sanció educadora i dignificant de l'opinió pública. Constitueixen un cercle artificial sense influències ni reprocitats amb els cercles de la vida real. Molts de ells i dels seus predecessors contribueixen a la pèrdua vergonyosa de Cuba, Puerto Rico i Filipines. I, malgrat aixó, els mateixos homes d'aleshores preponderen o intervenen en la política general de Espanya com si un gran estigma no pesés sobre llur actuació. I, malgrat aixó, els periódics que contribueixen amb llur dèria passional i orba a precipitar el daltabaix del 98, criden ara altra vegada i pretenen enverinar la qüestió catalana en nom de llur patriotisme fracasat.

En aquests moments solemnes, ni la simple bona voluntat bastaria com a fermeça d'encert. Cal enlairar els cors, pero cal, encara més, enlairar els esguards.

Catalunya, ni en aquests moments històrics perd la serenitat. La tremolor cordial davant la imminència de la tria, no arriba a alterar el somriure de normalitat i d'optimisme que floreix en sos lla vis.

Catalunya sap que la fe i l'entusiasme són els més forts. Catalunya està segura d'ella mateixa: tant segura, que no es capté de pendre's el pols. Catalunya confia en el ressorgiment, ja iniciat, de les valors capdals d'Espanya, dels nuclis selectes de les altres nacionalitats i regions ibèriques. Catalunya sap que si aquestes fortituts es troben, no poden xocar, perque les amors no es repel·leixen. Catalunya sap que entre una i altra, precipitant-ne l'afectuosa intel·ligència, la venturosa encaixada, hi ha un seny genial, una voluntat lleial, enèrgica i agilitíssima.

L'afer Brabo Portillo

Comentaris

Continúa essent objecte d'acolorats comentaris la resolució dictada amb relació al ex policia Brabo Portillo en el procés que se li seguia per delictes d'espionatge.

«La Correspondencia de España» parlant d'aquest assumpte diu lo següent:

«Aquest assumpte sembla cridat encara a donar bastant joc i a que hi prengui cartes el Govern. La presencia a Madrid del fiscal de la Audiencia de Barcelona, deguda, segons nostres informes, a requeriment exprés del Govern, és ben significativa».

Magistrat que reserva son vot

Es diu que un dels magistrats—i no és el senyer Bustamante—de la Sala primera reservá son vot quan s'aprová la revocació del aute de processament de Brabo i Bellés. No se sab son nom.

Album d'honor

Sabem que existeix el propòsit d'obrir una subscripció popular per a amb el seu import comprar un album en el que hi firmarán tots els ciutadans que aplaudeixin la rectitut i l'esperit de justícia del recte jutge senyor González de Echávarri.

Contra la Premsa

Per suposades injurries als magistrats de la Sala primera de l'Audiencia de Barcelona, han sigut denunciats «El Diluvio», «El Progreso», «El Radical» i «Solidaridad Obrera».

Notes polítiques

En Pau Iglesias i en Besteiro

En Pau Iglesias i En Besteiro, enviaren una carta als organitzadors de la manifestació anticatalana, dient-los-hi que no podien adherir se a l'acte perque no estaven conformes amb ell.

Castella a Catalunya

A l'Alcaldia de Barcelona s'ha rebut el següent telefonema de Valladolid:

«Celebrada Asamblea Círculo Mercantil Industrial Agrícola. Más de 500 concurrentes acuerdan entusiasta aclamación desaprobar mensaje Diputaciones, no consultado Corporación ni Ayuntamientos, aprobando acuerdo Federación gremial española y abrazar, en persona, Alcalde de Barcelona, a Cataluña. Por Asamblea, Presidente, Eustaquio Sanz T. Pasalobos.»

L'Alcalde accidental, don Emiliá Iglesias, ha contestat amb el següent:

«En nom Ajuntament i segurament en nom de tota Barcelona i de tota Catalunya agraeixo amb tota l'ànima la seva salutació de mostrativa que a Valladolid, com a totes les altres ciutats castellanés, hi ha també importants nuclis de població que sens deixar-se enlluernar per les paraules buides del caciquisme, comprenen que el veritable engrandiment d'Espanya sols pot concebre's renovant els procediments administratius a base de la concessió d'ampla autonomia als grups històrics que componen l'Espanya. Es indispensable que tots els bons espanyols es converteixin en propagandistes d'aquestes idees per a lliurar la nostra patria de la tirania dels que l'han explotada i arruinada emparant-se amb un fals concepte del patriotisme. Els saludo afectuosament, Emiliá Iglesias, alcalde.»

Teatre Bartrina

Ayui, dijous, 12 de Desembre de 1918

El magnífic drama en tres actes, de Benavente :

La Malquerida

Creació de la primera actriu senyora Roca

Llibres i lletres

L'obra i la personalitat del Dr. Martí i Julià, per F. Rosell i Montané.

Acaba de veure la llum. Es endreçada únicament a deixar estudiada l'obra i personalitat del patriarca del catalanisme.

Està classificada en capitals. Cada un assenta prou llur estudi.

S'estudia an En Martí i Julià, com a polític, com a metge i en la intimitat.

Una bella fluïdesa en la presentació, valor espiritual i traça, plana en tot el llibre. L'autor al escriure'l, ha construït una joia a mans de tots. Els qui sols n'han sentit els pensaments de l'immortal doctor, amb aquest llibre coneixerà tota la intensitat del seu magnífic apostolat.

Aquesta obra, no és pas d'un caràcter superficial; té la poderosa valor d'estar consagrada a tenir un record de l'inoblidable doctor Julià. Catalunya no ha complert encara el deure que té contret amb En Julià. L'autor diu això: «Que reflexioni tothom respecte la personalitat del Dr. Martí i Julià; no siguem injustos amb ell com ho hem estat amb En Valentí Almirall; un i altre foren exemples rellevants de patriotisme. No siguem injustos!

Podriem dir d'aquest llibre, que és la pedra fonamental per a aixecar el monument de nostra reconeixença a l'il·lustre desaparegut.

Heu's-aquí una obra digna de lloança i que evidencia les dots, reconegudes ja, de son autor.

SEGGIO OFICIAL

Guiners, camarers i similars

Companys: Amb el fi de tractar d'assumptes de vital interès per a la classe, se vos convida a una reunió que tindrà lloc avui dijous, en el «Centre Autonomista de Depen-

dents del Comerç i de la Indústria, carrer de la Font, 7, a dos quarts d'onze de la nit.

Companys: la Comissió espera que donat el motiu que'ns guia procurareu no fer falta.

Salut i prosperitats.

LA COMISSIÓ

Agrupació Excursionista

AVIS

Es convoca als socis de l'«Agrupació Excursionista» per a les eleccions anyals reglamentaries de Consell Directiu, per a renovar la mitat dels seus components, que tindran lloc dissabte, 14 del corrent, a les 10 de la nit.

Reus 10 desembre 1918.—El Secretari.

Institut Pere Mata

De conformitat a lo disposat en la Escripura de la primera emissió d'Obligacions d'aquesta Societat se procedirà, mitjantsat sorteig, a la amortització de quaranta d'elles.

Els tenedors dels mencionats títuls podran acudir a presenciar l'acte que tindrà lloc a la Administració de la Societat, Arraval alt de Jesús, núm. 40, principal, a les 6 de la tarda del dia 12 del present mes.

El sorteig s'efectuarà per mitjà de boles numerades.

Cada una de les favorescudes per la sort determinarà la amortització dels deu títuls senyalats amb números iguals als compresos en la dezena que marqui la bola.

Reus 6 de desembre de 1918.—Per A. del C. de A., l'administrador, Nicolau Gausset.

F. PRIUS DE MESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57
Pago de tots els cupons venciment corrent.
Compra venta de valors.
Canvi de monedes i bitllets estrangers.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0° . . .	760.9	758.7	
TERMÒMETRE	Màxima Sol . . .	25.7	
	Ombra . . .	20.8	
	Mínima Sol . . .		
	Ombra . . .	5.5	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec. . .	16.0	14.2
	Idem humit. . .	12.1	9.5
Humitat relativa de l'aire . . .	65.4	55.4	
Tensió del vapor acuós . . .	8.7	6.6	
ANEMÒMETRE	Direcció del vent . . .	SO	O
	Velocitat del vent . . .	17.7	34
Pluviòmetre			
Evaporímetre	5.0	0.7	
Estat del cel	Ras	Nz	

A l'avançada edad de 83 anys, ha mort en aquesta ciutat el prestigiós advocat don Pere Nolasc Gay i Sardá.

El senyor Gay durant molts anys prengué part activa en la política; havent desempenyat varis càrrecs d'elecció popular, entre ells el de regidor i el de diputat a Corts. També desempenyà el Govern civil de les provincies de Cuenca i Ciudad Real.

Darrerament vivia allunyat de tota política activa.

Descansi en pau el bon reusenc i rebí sa desconsolada família nostre sentit pésam.

“LA VANGUARDIA”

Suscripció, venda, repart, anuncis i esqueles mortuories: JOSEP DEU, corresponsal, A. baix Jesús, 8, Reus

Per manca de majoria ahir l'A. juntament no pogué celebrar sessió. Ho farà demà, de segona convocatòria, a les deu de la nit.

Seguint la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis els seus treballs d'organització regional, està terminant la instal·lació de la Succursal de Santa Coloma de Farnés, que serà inaugurada probablement

el pròxim mes de gener. Amb aquesta nova Sucursal els organismes que la Caixa de Pensions té existents a Catalunya i Balears són els següents: Oficina Central de Barcelona, 19 Sucursals de primera classe, una Administració, 37 Caixes adherides, 12 grups Socials de Previsió, 510 Caixes Escolars i 138 Patronats locals de la Vellesa, o sigui en total 717 organismes que realitzen l'obra social de la Caixa a Catalunya i Balears.

«Solitaris», d'En Ribera i Rovira, i «L'obra i la personalitat del Dr. Martí i Julià», són dos petits grans llibres que no deurien faltar en la biblioteca de cap català.

Acaben de publicar-se i es venen al preu de 1'50 l'exemplar en la llibreria i centre de subscripcions de nostre bon amic En Marcial Badia, arraval baix de Jesús, 6.

Amb motiu de complir-se el primer aniversari, demà, a dos quarts d'onze se celebrarà un Ofici de difunts en l'església de les Carmelites Descalces, a la memoria de don Antón Sardà Martí.

Per aquest motiu reiterem a sa distingida família, especialment al seu gendre nostre volgut amic N'Artur Vergés, l'expressió de nostre sentit pésam.

Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS
SEGURS MARÍTIMS

Carnicerías Velles, 5 i 7 (Tel. 366) REUS

De programa sensacional pot calificar-se el que anuncia per a avui l'empresa del Teatre Bartrina. Se posarà en escena el drama en 3 actes d'en J. Benavente «La Malquerida» en quina execució hi aconsegueix un senyalat triomf la primera actriu senyora Reça.

Se troba en aquesta ciutat, girant sa reglamentaria visita d'inspecció, l'inspector provincial del treball En Martí Navarro

SE NECESSITA

un jove amb bones referències per aprenent en comerç de teixits; guanyarà 30 pessetes mensuals. Intor mes, Monterols, 12.

En la secció d'espectacles publiquem la llista de la companyia de sarçuela i opereta que, sots la direcció del popular actor En Miquel Pedrola, ha de donar una serie de 21 funcions en el Teatre Fortuny.

El debut tindrà lloc el proper dissabte, fins quin dia estarà obert l'abonament a dites funcions.

Calsat GRAS

MAJOR, 15

Degut a la Pau aquesta casa des del 1 al 31 de desembre rebairà el 10 per 100 dels preus marcats en tota classe de calçat.

Ans d'ahir se reuní la Diputació provincial, ocupant-se de l'estudi i aprovació del pressupost per a 1919.

ACADEMIA de DIBUIX i PINTURA

Dirigida per

DON TOMÁS BERGADÀ

Professor suplent de dibuix del Institut General i Tècnic d'aquesta ciutat. Classes de dibuix lliure, figura, adorno, paisatge i al natura; pintura al oli i aquarel·la i al temple per a pintors i decoradors.

Classe especial per a senyoretas. - Se prepara per als que cursen el batxillerat a l'Institut

Hores de classe convencionals - Classes a domicili

Arraval baix Jesús, 31, baixos

S'ha reuní la Comissió provincial, nomenant metje civil de la mixta de reclutament a don Ramón Sanromá i suplent a don Josep Fortuny.

Saboneria Querol

Comprant els seus sabons estalviareu diner i per cada 10 pessetes de compra (encara que sigui en varies vegades) obtindreu una participació de VINTICINC céntims al Núm. 47038 de la Rifa de Nadal

Ahir al cap al tart se reuní la Junta local de Reformes Socials.

FRANCES

Lliçons particulars amb pronunciació purament francesa.

Dirigir-se carrer Monterols, número 38.—LA INFANTIL.

Jaume Simó i Botarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Temporada d'hivern 1918 19

Gran Companyia de sarçuela i opereta espanyola dirigida pel notable primer actor MIQUEL PEDROLA. Primera tiple còmica, AMADA ALEGRE.

Debut, el dia 10 de desembre.

Llista de la Companyia

Mestre director, Amadeu Cristià; primer actor, Miquel Pedrola; primera tiple còmica, Amada Alegre; primera tiple cantant, Josefina Grillo; bariton, Joan Bordas; tiple còmica, Maria Alvarez; característica, Enriqueta Gil; segones tiples, Maria Zaldívar i Maria Torres; altre bariton, Joan Ruano; primers actors, Joan Ledesma i Francisco Sallas; actor genèric, Josep Muñoz; actors còmics, Albert Cosin i Telesfor Martí; apuntadors, Anton Navarro i Manuel Escorihuela; 25 choristes d'ambdós sexes.—20 professors d'orquestra.

Arxiu, Societat d'Autors; decorat, de la casa Magdalena; sastreria, casa Panalba.

REPERTORI.—Lo més selecte de l'antic i modern, amb els següents estrenes: «Agua de Manzanares», «El niño Judío», «El Tesoro», «Los novios de las chachas», «La cara del ministro», «Sangre virgen», «Temple baturro», «De maniobras», «De Sevilla a los corrales», «La boda de la Cayetana», «El bautizo del nenes», «El soldado de cuota».

ABONAMENT.—Se n'obre un de 21 funcions, pagader en 3 series de 7 funcions, als preus següents: PREUS PER SERIE:

Palcos proscenis platea sense entrades.	80'— ptes.
Id. proscenis principals sense id.	60'— »
Id. proscenis según pis sense entrades.	30'— »
Id. platea sense entrades.	55'— »
Id. principals sense id.	35'— »
Id. según pis sense id.	14'— »
Sillons platea amb entrada.	10'— »
Butaca primer pis amb id.	8'50' »
Lluneta según pis amb id.	7'50' »
Entrades a localitat.	5'— »

Els impostos a càrrec dels abonats.

Companyia cómico-dramática catalana i castellana Primer actor i director A. NOLLA

Extraordinaria funció per a avui El drama en 3 actes den Benavente

LA MALQUERIDA

A dos quarts de deu.

PREUS

Palco platea amb 4 entrades.	7'00 Pts.
Id. principal amb 4 id.	5'00 »
Butaca de platea amb entrada	1'25 »
Id. circular amb entrada	0'58 »
Devantera de grada	0'50 »
Entrada a localitat	0'41 »
Entrada a públic.	0'25 »

Els impostos a càrrec del públic.

Ferrocarrils

De Reus a Barcelona

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m.
" " Vilafranca; " 9'38
" 7'25 " " 9'23 e.
" 8'49 " " 13'27 m.
" 14'13 " " 17'42 c.
" 17'16 " Vilanova " 21'44 o.
" " Vilafranca " 20'37

De Barcelona a Reus: mixto
Surt 5'26 (tras. Roda); arriba 9'23 m.
" 9'20 " " 1'47 e.
" 15'23 " " 19'24 m.
" 19'49 " " 21'53 e.

De Reus a Tarragona

Surt 9'57 arriba 13'30 m.
" 12'54 " 13'27
" 14'30 " 15'05 m.
" 18'08 " 18'35 c.
" 20'50 " 21'34 m.

De Tarragona a Reus

Surt 7'35 arriba 8'10 c.
" 12'17 " 12'53 m.
" 16'36 " 17'14 m.
" 19'25 " 20'03 m.

De Reus a Falset i Mora

Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'15 m.
" 10'41 " 11'19 " 11'14
" 13'17 " 14'24 " 14'58 c.
" 16'30 " 18'57 " 19'47 m.
" 19'47 " 21'11 " 21'47 m.
" 22'01 " " 23'05 e.

De Mora i Falset a Reus

Surt 6'13 arriba 7'17 e.
" 6'30 surt 7'42 " 8'39 m.
" 7'01 " 8'43 " 10'19 m.
" 12'17 " 13'11 " 14'03 e.
" 17'27 " 19'12 " 20'59 m.

De Reus a Lleida

Surt 8'22 arriba 11'22 c.
" 13'35 " 20'05 m.
" 17'59 " 22'03 m.
" 20'30 " 0'22 m.

ANIVERSARI DE LA MORT DE Don Anton Sardá Martí

OCORREGUDA EL DIA 8 DE DESEMBRE DE 1917

HAVENT REBUT ELS AUXILIS ESPIRITUALS

(E. P. D.)

La seva afligida esposa, Pilar Moltó Ruiz; fills, Anton; Josep Maria i Pilar; fill polític, Artur Vergés Tapiró; net, germans, germans polítics i demás familia, al recordar als seus amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els hi pregunen el tinguin present en ses oracions i se serveixin assistir a l'Ofici de difunts que en sufragi de la seva ànima se celebrarà demà divendres, dia 13, a dos quarts d'onze, a l'església de les Reverendes Carmelites Descalces (carrer Amargura), per lo que li restarán agraits.

Reus 12 Desembre 1918.

No's convida particularment,

El dol se despedeix a l'Església.

sense aquesta marca

parell **NO** és un Gramòfon
— CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramòfon S. A.

ESPANYOLÀ

Éxit colosal dels célebres artistes

TITTU RUFFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÀ** - Carrer Major, 22 - **REUS**
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relletgeria, - Relloctges de butxeca i Despertadors des de 2'90 p.

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Bires

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

CONVALESCIENTES

JARABE hipofosfita CLIMENT

35 años de éxito

pidase el verdadero

MARCA VIUDA

La Hidráulica Reusense

de **EMILI AULES**

Extens assortit en Mesàics hidràulics
PREUS ECONÓMICS

Camí de Riudoms Reus

Llibreria - Papreria - Objectes d'Escriptori
CENTRE DE SUSCRIPCIONS

MARCIAL BADIA

Periòdics, follets, llibres. — Tinta al detall i embotellada. — Postals de totes classes. — Novel·les econòmiques. — Drames i comedies a preus de regal.

ARRAVAL BAIX DE JESUS, 6. — REUS

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERÀ CAMPS

Creu Vermella, 11. — REUS
Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagà, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval al Jesús REUS

colors, especials per a cada model. — Pa per carbó, Plomes Stilogràfiques, llapis i tota classe d'accessoris procedents de les fàbriques Americanes més célebres i afamades. — TALLER ESPECIAL per a

GERMÁN ORPÍ. — Lleida

Grans existències de màquines d'escriure, noves reconstruïdes i d'ocasió, des de CINQUANTA PESSETES!!!

Remington - Smith Premier - Yost Underwood - Fox - Monarch, etc.

¡CINC ANYS DE GARANTIA!

Aparells multicopistes. — Vendes a plaços i al comptat. — Demani la màquina que desitja i li serà servida amb tota garantia. — Dipòsit de cintes d'un à dos

ÚNICS REPRESENTANTS A REUS:

A. TERRAFETA E. MASSAGUE

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litincides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empo- brit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. - **REUS**
- Agna, n.º 80 -

GRAN HOTEL-RESTAURANT DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

"BANC CATALÀ"

Societat Cooperativa de Crèdit.-Autoritzada per la llei de 30 de Juny de 1888 i administrada per l'Empresa Gestora del mateix
Domicili Social: Ronda Universitat, 31.-Barcelona - Capital suscrit en 30 Setembre 1918: **ESSETES 2 856.750**

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

President, Excm. Sr. D. Miquel Junyent, Senador del Regne; Vis-President, D. S. Arturo Escudero, Dr. en medicina i cirurgia; Vocals: D. Bonaventura Roig, Dr. en medicina i cirurgia; i D. Antoni Nevot, Comandant retirat; Secretari General, D. Marian Bordas, ex-Diputat a Corts.

Mitjansant l'adquisició de Títuls d'aquesta Societat, pagadors a plaços, obté el comprador el dret a que se li concedeix PRÉSTAMS amb garantia i sense ella, sots les condicions dels seus Estatuts.

SECCIÓ de CAPITALISTES i COMPTA-CORRENTISTES

L'Empresa Gestora del BANC CATALÀ admet oferiments de capitals per a la seva col·locació en PRIMERES HIPOTEQUES sense cap gasto per als capitalistes, amb dret a rebuïr les garanties, si no convinguessin i essent de càrrec recompte de dita Empresa, totes les qüestions litigioses que de la liquidació dels préstams es poguin suscitar. Als capi-

tals col·locats abona l'Empresa un benefici del 7 per 100 en el primer any i un 6 per 100 en els successius.

Admet aixímateix en compta corrent, quantitats no menors de 500 pessetes, en la primera imposició i de 100 en les successives, amb un benefici per als imponents d'un 6 per 100 anyal i d'un 7 per 100 en el primer any, segons sigui el temps de permanència en els comptes corrents, de les sumes ingressades.

Totes les quantitats que s'ingressin per aquesta Secció, són invertides en préstams que es concedeixen als Suscriptors clients del BANC CATALÀ i de la seva Empresa i a dites quantitats s'aplica l'interès legal convingut i altres beneficis que l'Empresa concedeix, per a constituir el rendiment estipulat als contractes que s'inscriuen amb l'Empresa del BANC CATALÀ

Per a detalls i subscripcions a la Direcció General del BANC CATALÀ, Ronda Universitat, 31, o a nostres Representants.

S'admeten agents en tots els pobles de la Província.

Delegat en la Província: DOMINGO PALLEJÀ MIRÓ

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bau de la Plaça Nova, 16

Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)

Hospital, 4 (Estanc)

REUS

Cuell i Mercader, (Hos-

Telèfon 359

Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galass, 7

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Mont-rois, 37

REUS